

VÄLKOMMEN TILL HARTJÄRN

Tallticka (*Porodaedalea pini*). Svampen kan bli så gammal att det börjar växa lav på den.

Större korsnäbb (*Loxia pytyopsittacus*), en ljudlig skönhet i rött.

Kläckhål efter större flatbagge (*Peltis grossa*).

Följ vandringsleden mellan grova tallar och under lavklädda grenar. Stanna till vid kolarkojan, där finns ett fotoalbum med fotograf Bengt Erkers bilder från Hartjärns skogar. Ta med albumet ut till Bengts fotopunkter och se hur naturen i reservatet har förändrats sedan 1976. Kom ihåg att lägga tillbaka albumet i kolarkojan när du är klar!

En vandringsled genom området gör det enkelt att utforska skog, myr och bäck. En tofsmes drillar sitt lite bubblande läte inifrån barrskogen. Från en grantopp kommer en kotte farande – ett gäng större korsnäbbar har visst kottefrökalas. Närmare ögonhöjd sitter garnlavens skira väv på grenarna, mjuk att smeka efter regnet.

GRANVED MED BAGGLARVER

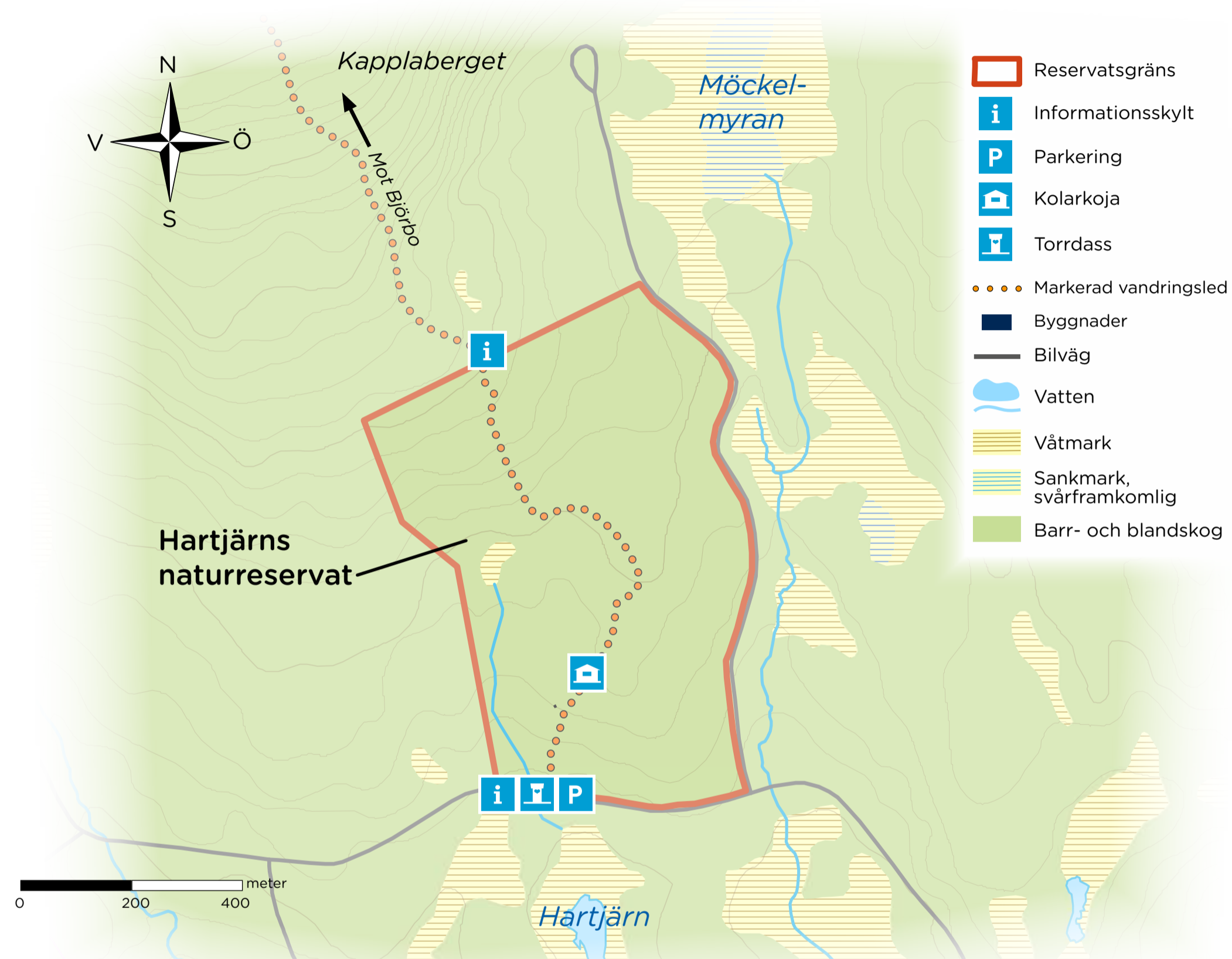
Om du på en granstam ser hål som liknar små myntsringor så är det den större flatbaggens typiska kläckhål. Larven gnager och äter sig stor i murken granved under tre år innan den är fullvuxen och kryper ut för att hitta en partner.

GAMMELTICKA PÅ GAMMELTALL

En bit upp på en av de knotiga gammeltallarna i norra och västra delen kan du hitta den sällsynta tallticken. Det är en hovformad svamp som ses bäst med kikare, vid något sår eller grenklyka på stammen. Svampen kan bli upp till 50 år gammal.

ELDEN HAR FORMAT NATUREN

Det brann ofta förr i skogen. Bränderna höll granen borta. Nu vandrar granen sakta in bland gammeltallarna, som överlevt både en och flera bränder. För att hålla tillbaka granen utför länsstyrelsen naturvårdsbränning, en kontrollerad brand. Då gynnar man många arter som anpassat sig till en bränd skogsmiljö.

FAKTA OM HARTJÄRN

Bildades: 1967/1982/2018
Storlek: 41,9 hektar
Kommun: Gagnef
Förvaltare: Länsstyrelsen i Dalarnas län
Läge: cirka 5 kilometer söder om Björbo

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogar, som delvis är brandpräglade, och andra ingående naturmiljöer samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Mer information:
 Tel. 010-225 00 00
www.lansstyrelsen.se/dalarna/naturreservat

§ I RESERVATET FÅR DU INTE:

- medföra lös hund
- elda
- köra motordrivet fordon,
- bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
- ta frö och att skada vegetationen i övrigt t.ex. genom att gräva upp blommor, gräs, mossor eller lavar
- tälta
- anordna orienteringskontroll
- rida

Producerad av: Länsstyrelsen i Dalarnas län, 2018
 Layout: RR Reklambyrå
 Text: Lisel Hamring Text och natur
 Foto: Luc Viatour/ CC-BY-SA-3.0
 Karta: RR Reklambyrå, Bakgrundskarta © Lantmäteriet